Oponentní posudek diplomové práce

Název: Cirkulární centrum Plzeň
Autor práce: David Budil
Vedoucí práce: prof. Miroslav Šik ETHZ arch. BSA SIA Dr.h.c.

Podle údajů Českého statistického úřadu vyprodukovala Česká republika v roce 2023 přibližně 38 milionů tun odpadu. Téměř 60 % z tohoto objemu tvořily minerální odpady, především ze stavební a demoliční činnosti. Současný stav stavebního průmyslu je ekologického, klimatického i společenského neudržitelný a a vyžaduje komplexní transformaci. Diplomové práci Davida Budila chápu jako jednu z možností jak směřovat k post-waste ekonomii.

Společně se svými kolegy se autor rozhodl věnovat problematice odpadu, recyklace a možnostem cirkulárního přístupu ve stavebnictví. Teoretická část práce shrnuje současný stav odpadového hospodářství a pohybuje se mezi dvěma póly: na jedné straně stojí typologická analýza recyklačních dvorů a re-use center, na straně druhé praktická aplikace recyklovaných stavebních materiálů v architektonickém návrhu.

Kromě těchto dvou linií považuji za podstatné i širší rámování tématu. Jestliže je naším cílem směřovat k post-uhlíkové budoucnosti, je nezbytné přemýšlet v globálním měřítku a soustředit se základní paradigmata, na nichž dnešní průmysl stojí. Otázkou je, zda je vůbec možné, aby stavebnictví bylo udržitelné v momentě, kdy je závislé na těžbě materiálu a intenzivním využívání zdrojů a energie.

Zdánlivě dokonalý systém globálních dodavatelských řetězců mění naši planetu v hladký povrch, po němž stavební materiály a produkty kloužou s minimálním odporem – bez ohledu na jejich reálnou společenskou, ekologickou či klimatickou cenu. V našem přemýšlení se tak neobejdeme bez snahy o zkracování těchto řetězců a především jejich transparenci, tak abychom pochopili reálnou cenu stavebního materiálu ve všech jejích souvislostech.

David Budil k této situaci přistupuje z pozice architekta tradičně – skrze architektonický projekt. Jeho dechberoucí realistická sugesce může mít až zneklidňující povahu, která je v kontextu probíhající polykrize v celkem na místě.

Zvolená lokalita – dnes zanedbaná parcela na břehu řeky zatížená intenzivním provozem silnice I/20 – má navzdory současnému stavu velký potenciál. V kontextu plánovaného zklidnění této komunikace a její přeměny v městskou třídu je výběr místa příslibem pro budoucnost. Rozhodnutí navrhovat v souvislostech zadání se může zdát paradoxní, nicméně poskytuje zároveň prostor pro rozvinutí autorova experimentu. Ten spočívá v radikálním návrhu domu z recyklovaných stavebních elementů.

Klíčovým prvkem návrhu je vnitřní hala, do níž se otevírají jednotlivé vnitřní prostory. Její atmosféra osciluje mezi industriální poetikou a kutilskou pohodou víkendového odpoledne v hobby marketu. Davidův projekt je sebevědomou veřejnou stavbou, která kombinuje průmyslovou povahu recyklačního dvora, veřejné kulturní a vzdělávací instituce a městského habitatu. Diplomant pracuje s těmito zdánlivě protikladnými funkcemi s jistotou podpořenou mimořádnou prezentací.

David Budil navrhl komplexní, mnohovrstevnatý dům, který srozumitelně propojuje urbanistické, architektonické a ekologické hledisko. Projekt v sobě nese výraznou klimatickou i společenskou naléhavost. Byla radost předložený projekt studovat a Davidovi k odevzdané práci gratuluji.

Na základě předložené práce doporučuji udělení titulu MgA. a navrhuji hodnotit práci známkou **1 – výborně**.

V Praze dne 10.6.2025

Miroslav Pazdera

